

Norske kraft- og energiselskap må øve på terrorangrep

Sintef-seminar: Er det mulig å forberede seg på terror?

Bjørn Axel Gran

Spesialistingeniør & FoU-sjef, Safetec

Prof II, IPK-RAMS-gruppe, NTNU

13/03/2015

Hvor mye øves det?

- Ingen tilgjengelig statistikk på hvor mye det øves eller hva det øves på
- Det øves mer innen kraft enn energi
  - Kraft:
    - krav til forsyningssikkerhet
    - Fokus fra NVE – f.eks. øvelseskalender
  - Energi
    - Krav til produksjon og sparing av kostnad
    - Ingen ledende rolle fra Petroleumstilsynet
  - NSR (Næringslivets sikkerhetsråd) har heller ingen aktiv profil mht. øvelser

Hvorfor?

Aftenposten 8.okt
FOTO: Vegar Jansen, Tek.no

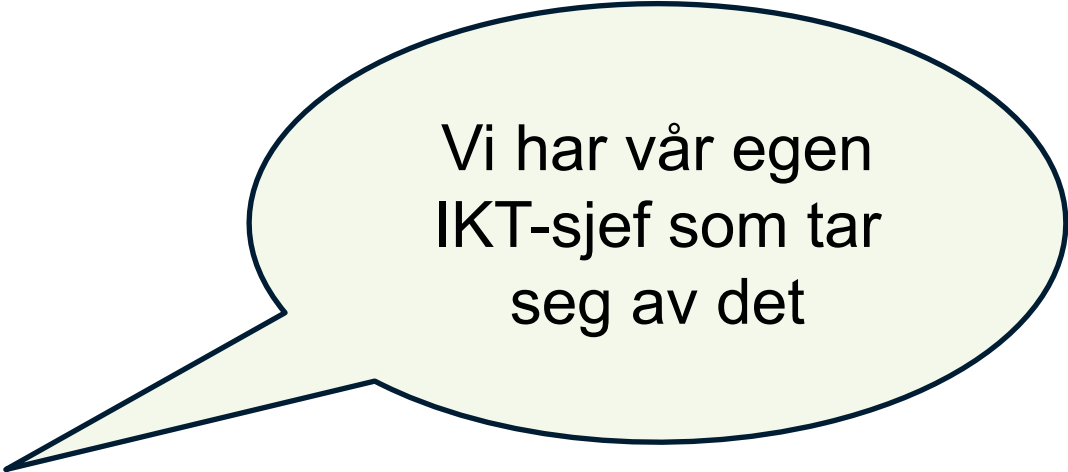
- Hvis vi øver på security, så forteller vi det ikke!
- En øvelse krever stor bevissthet:
  - Bør øve på relevante scenarioer
  - Hvordan ser angrepet ut?
  - Hvordan oppdage at noe skjer?
  - Hvordan varsle at noe skjer?
- Avhenger av
  - å ha sikringsanalyse
  - å ha sikringsplan
  - å være omforent før øvelsen starter
  - å ha et bilde av hva trusselen er

Thank you, Bjørn Axel

- Your conversation on the train made you an obvious target
- Your password was easy to guess
- Your e-mails showed us your critical contacts
- Your local files provided us with the design
- You provided us with an easy way into your customers systems

Eksempel fra øving 1:

Vi har vår egen
IKT-sjef som tar
seg av det

Eksempel fra øving 2:

Table-top beredskapsøvelse i ledergruppa:

- Spesialist på oppdrag for operatørselskap
- Meldt savnet på oppdrag i tidligere del av Sovjetunionen
- Sist observert arrestert av lokalt politi
- Øvelse gjennomført med stort fokus på varsling og media
- Øvelse avsluttet når spesialist satt på flyet hjem
- I evaluering kom det frem at ingen etterspurte bærbar pc og telefon som spesialisten hadde med når hun ble arrestert
- Fortsatt vet ingen hvilken data som gikk tapt
- ½ år etterpå er rutinene ved reiser til risikoland ikke endret.

Tusen takk

Bjørn Axel Gran
R&D Manager Safetec
bjorn.axel.gran@safetec.no
+47 90 95 52 95